

РЕШЕНИЕ

№ 491

гр. София, 10.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Б СЪСТАВ, в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Любомир Василев

Членове: Калина Анастасова
Десислава Ал. Алексиева

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Любомир Василев Въззивно гражданско дело
№ 20211100515062 по описа за 2021 година

Производството е по чл.258 –чл.273 ГПК /въззивно обжалване/.

В. гр.д. №15062/2021 г по описа на СГС е образувано по въззивна жалба на ЕЛ. С. С. ЕГН ***** от гр.София срещу решение №20186485 от 16.09.2021 г по гр.д.№64561/19 г на СРС , 26 състав ; в частта, в която е отхвърлен иска на въззивника с правно основание чл.2а ЗОДОВ да се осъди КПКОНПИ /КПКОНПИ/ да му заплати разликата над 500 лева до предявения размер от 10 000 лева обезщетение за неимуществени вреди /претърпени душевни болки и страдания/ от водено производство по гр.д.№572/13 г на Окръжен съд-Ловеч по ЗОПДИПД /отм./ ; ведно със законната лихва от 11.09.2015 г до окончателното заплащане на сумата . Решението на СРС се обжалва и в частта за разноските.

Въззивникът излага доводи за неправилност на решението на СРС /в обжалваната част / , тъй като определеното обезщетение за неимуществени вреди е занижено . Не са взети предвид наличните доказателства за претърпени големи душевни болки и страдания – притеснение , страх от бъдещето , безпомощност да се представят документи за имущество и доходи , загуба на обичайния начин на живот, накърняване на доброто име и др. Не вярно , че се претендира обезщетение за действия не лично към ищцата , а към нейни роднини . Показанията на разпитания свидетел доказват много големи душевни болки и страдания , съобразно трайната практика на ВКС .

Въззиваемата страна КПКОНПИ е подала писмен отговор , в който оспорва въззивната жалба . Обезщетение за неимуществени вреди е справедливо , а по-голям размер не е

доказан . Преживеният от ищцата стрес се дължи на наказателното производство и на наложените „задържане под стража“ и „домашен арест“ на майката на ищцата и на развода на родителите ѝ , а не на обезпечителните мерки по искане на КОНПИ . Искането срещу ищцата е оттеглено още преди първото заседание по делото .

Контролиращата страна Прокуратура на РБ не е подала отговор на въззивната жалба .

Въззивната жалба е допустима. Решението е връчено на въззивника на 14.10.2021 г и е обжалвано в срок на 27.10.2021 г .

Налице е правен интерес на въззивника за обжалване на посочената част от решението на СРС .

След преценка на доводите в жалбата и доказателствата по делото, въззивният съд приема за установено следното от фактическа и правна страна :

В мотивите на СРС е възпроизведена фактическата обстановка . Във връзка с чл.269 ГПК настоящият съд извършва служебна проверка за нищожност и недопустимост на съдебното решение , като такива пороци в случая не се констатира . Относно доводите за неправилност съдът е ограничен до изложените във въззивната жалба изрични доводи , като може да приложи и императивна норма в хипотезата на т.1 от Тълкувателно решение №1 от 09.12.2013 г по тълк.дело №1/2013 г на ОСГТК на ВКС .

За да уважи частично иска **СРС е приел** , че с искова молба от 95.11.2013 г на КОНПИ срещу ищцата и нейни близки е образувано гр.д.№572/13 г на Окръжен съд-Ловеч по ЗОПДИППД /отм./. Майката на ищцата е имала влязла в сила присъда , а по гр.д.№572/13 г на Окръжен съд-Ловеч е допусната обезпечителна мярка срещу ищцата – възбрана върху 1/8 идеална част от имот с идентификатор №43952.506.216.4.1 . След оттегляне на иска с определение от 27.03.2015 г делото е прекратено . Според показанията на св.Николай Зехирев по време на наказателния процес срещу майка ѝ ищцата е било подложена на интензивен стрес и това променило поведението ѝ .

От правна страна СРС счита , че искът е с правно основание чл.2а ЗОДОВ - държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органите и на длъжностните лица по ЗОПДИППД /отм./. извършени при или по повод изпълнение на правомощията или службата им . В случая незаконосъобразните действия са внасяне на искане за отнемане до съда , както и поддържането му за близо 2 години . Трябва да се вземат предвид само действията предприети лично срещу ищцата , а не и тези срещу нейни роднини . В случая ищцата е била непълнолетна и срещу нея е предприето само налагане на възбрана върху идеална част от имот . Показанията на св.Зехирев са , че негативните изживявания се дължат на воденото наказателно дело срещу майка ѝ и на действия на КОНПИ срещу нейни роднини . Предвид ниския интензитет на производството срещу ищцата , на последната се дължи обезщетение за неимуществени вреди от 500 лева .

Решението на СРС е правилно в обжалваната част . Съгласно задължителната практика на ВКС /решение №4 от 24.01.2011 г по гр.д. № 855/2010 г, ГК, IV ГО на ВКС , решение

№291 от 16.11.2011 г по гр.д.№ 109/2011 г, ГК, III ГО на ВКС и др./ при определяне на размера на дължимото обезщетение по чл.52 ЗЗД трябва да се вземат предвид :

- тежестта и вида на производството спрямо ищеца в настоящото производство - дали е наказателно или за отнемане , дали е приключило в досъдебната фаза или е проведено и съдебно производство на една или повече инстанции ;
- продължителността на производството (като период от време) ;
- видът на взетите мерка срещу лицето ;
- има ли разгласяване чрез медиите ;
- има ли влошаване на здравословното състояние ;
- конкретните преживявания на ищеца в настоящото производство и отражение върху живота му - семейство, професионална и обществена среда ;
- други обстоятелствата относими към характера на увреждането, за което имат значение и други и предишни обвинения , осъждания , задържания , ефективно изтърпяване на наказания ; други производства по отнемане .

Съдът трябва да се отчете само вредите, явяващи се пряка и непосредствена последица от увреждането, т.е. вредите, настъпването на които е **в пряка причинна връзка с непозволеното увреждане.**

Трайната задължителна практиката на ВКС е , че приема, че при търсене на обезщетение за неимуществени вреди по чл. 2а ЗОДОВ съдът не е строго ограничен от формалните доказателства за установяване наличието на вреди в рамките на обичайното за подобни случаи. Нормално е да се приеме, че по време на производството по отнемане лицето вероятно се чувства притеснено и несигурно; накърняват се моралните и нравствените ценности у личността , както и социалното му общуване.

Когато се твърди причиняване на болки и страдания, над обичайните за такъв случай, или конкретно увреждане на здравето, а също и други специфични увреждания, с оглед конкретни обстоятелства, личността на увредения, обичайната му среда или обществено положение, съдът може да ги обезщети само при успешно проведено пълно и главно доказване - решение №3 от 29.01.2014 г по гр.д.№2477/2013 г на ВКС , IV ГО , решение № 388 по гр.д. № 1030/2012 г., IV ГО, ВКС и др. Следователно – освен при данни напълно изключващи настъпването на вреди и наличие на причинна връзка – би следвало да присъди **справедлив размер на обезщетение за неимуществени вреди.**

В случая срещу ищцата е водено производство по ЗОПДИППД /отм./ , но не и наказателно производство . Ищцата не е основен ответник по искането на КОНПИ . Продължителността на производството е около 2 години , като по това време ищцата е била в млада възраст . Единствената обезпечителна мярка срещу ищцата е била възбрана върху 1/8 идеална част от имот с идентификатор №43952.506.216.4.1 . По делото не се твърди разгласяване в медиите и влошаване на здравословното състояние , а само „промяна в поведението „.

Законосъобразно първоинстанционният съд е приел , че ищцата не е доказала основание за

присъждане на обезщетение за неимуществени вреди над сумата от 500 лева . Наложена възбрана върху идеална част от имот не е попречила на обучението , работата , бизнеса и нормалния живот на ищцата ; а в практиката на ВКС това са основните хипотези , при които се присъждат обезщетения за неимуществени вреди по чл.2а ЗОДОВ .

Показанията на св.Зехирев /в първата си част / установяват , че основните притеснения и страхове на ищцата са били от задържането под стража и осъждането на майка ѝ в наказателното производство , а не от налагане на възбрана върху идеална част от имот. Не са правдоподобни и не могат да се кредитират твърденията на свидетеля в частта им , че промените в поведението на ищцата се дължали главно на страх от отнемане на жилището ѝ . След като в началото на показанията си свидетелят признава , че ищцата е била притеснена повече от наказателното дело на майка си , във втората част от показанията Зехирев изведнъж заявява , че докато била задържана майка ѝ ищцата „не е имала проблеми“ , а те започнали след образуване на дело от КОНПИ. Тези противоречиви показания – първо се казва истината и житейски логичното , а после започва да се твърди обратното - показват желание на свидетеля непременно да подпомогне доказването на тезата на ищцата . Освен това свидетелят не посочва конкретни факти , че ищцата е била притеснена именно от делото на КОНПИ , а е възможно промяната в поведението ѝ да се дължи и на други причини , тъй като става въпрос за жена в млада възраст и неукрепнала психика .

Налага се изводът , че решението на СРС е правилно в обжалваната част и трябва да бъде потвърдено . С оглед изхода на делото в тежест на въззивника са разноските на въззиваемата страна – юрисконсултско възнаграждение . Въпросът за заплащането на юрисконсултско възнаграждение при отхвърляне на иска е изрично уреден в чл.10 ал.4 ЗОДОВ .

Водим от горното , СЪДЪТ

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №20186485 от 16.09.2021 г по гр.д.№64561/19 г на СРС , 26 състав ; в частта , в която е отхвърлен иска на ЕЛ. С. С. ЕГН ***** от гр.София с правно основание чл.2а ЗОДОВ да се осъди КПКОНПИ /КПКОНПИ/ да му заплати разликата над 500 лева до предявения размер от 10 000 лева обезщетение за неимуществени вреди /претърпени душевни болки и страдания/ от водено производство по гр.д.№572/13 г на Окръжен съд-Ловеч по ЗОПДИППД /отм./ ; ведно със законната лихва от 11.09.2015 г до окончателното заплащане на сумата .

ОСЪЖДА ЕЛ. С. С. ЕГН ***** от гр.София да заплати на КПКОНПИ гр.София сумата от 100 лева разноски пред СГС .

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните .

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____